

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija

Lir 28.000

Letna inozemstvo

Lir 40.000

Letna inozemstvo, USA dol.

30

Poštno čekovni račun: številka

11234499

Leto XXXVIII. - Štev. 12 (1892)

Gorica - četrtek, 20. marca 1986 - Trst

Posamezna številka Lir 600

Zdaj so dnevi pokore... Cerkev se ne boji resnice

Hitro se bližamo veliki noči, prazniku Kristusovega vstajenja, ki nas vabi, da tudi mi vstanemo k novemu življenju, da vstanemo iz greha in se spravimo z Bogom in z brati. Zato bo prav, da se vsaj zdaj spomnimo nekaterih preprostih, a važnih resnic, ki jih oznanja naša vera.

BOŽJE USMILJENJE

Nebeški Oče je usmiljen, neskončno usmiljen. In svoje usmiljenje je pokazal s tem, da je božji Sin postal človek in je živel med ljudmi, da bi jih osvobodil suženjstva greha in jih iz teme poklical v svojo čudovito svetlobo. Nase je vzel naše grehe, na križ jih je nesel na svojem telesu, da bi mi grehom odmrli in živeli pravično, z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni. Zaradi tega je začel svoje delo na svetu z oznanjevanjem pokore in je govoril: »Spreobrnite se in verujte evangeliju!«

Jezus Kristus ni ljudi le spodbujal k pokori, da zapuste greh in se z vsem srcem obrnejo k Bogu, ampak je grešnike tudi sprejemal in jih spravljal s svojim nebeškim Očetom. Poleg tega je ozdravljaval bolne in s tem dokazal, da ima oblast odpuščati grehe. Končno je za naše grehe umrl in vstal od mrtvih, da bi nas opravičil.

V noči, ko je bil izdan, to je v noči med velikim četrtkom in velikim petkom, je ob začetku zveličavnega trpljenja za odpuščanje grehov postavil daritev nove zaveze v svoji krvi, po svojem vstajenju pa je poslal apostolom Svetega Duha, da bi imeli oblast grehe odpustiti ali jih zadržati in da bi sprejeli nalogo v njegovem imenu oznanjati pokoro ter odpuščanje grehov med vsemi narodi.

V evharistični daritvi, tj. maši, se obnavlja Kristusovo trpljenje. Cerkev z daritvijo svete maše prinaša Bogu v zveličanje vsega sveta telo, ki se daje za nas, in kri, ki se prelija v odpuščanje grehov. Poleg tega je naš Odrešenik Jezus Kristus postavil v svoji Cerkvi zakrament pokore ali spoved, po domače rečeno, ko je apostolom in njihovim naslednikom dal oblast odpuščati grehe, da bi se verniki, ki so po krstu padli v grehe, s ponovno milostjo spravili z Bogom.

POTREBA OČIŠČEVANJA

Udje Cerkve smo podvrženi skušnjavam in, žal, pogosto pademo v greh. Kristus je svet, nedolžen, neomadeževan in ni poznal greha, temveč je prišel le v spravo za grehe ljudstva. Cerkev pa ima v svoji sredi grešnike. Je sveta, a vedno potrebuje očiščevanja ter nikoli ne preneha s pokoro in prenavljanjem.

Božje ljudstvo izvršuje in opravlja stalno pokoro na mnoge in različne načine. Tako na primer: ko se s svojo potrpežljivostjo pridružuje Kristusovega trpljenja, ko izvršuje dela usmiljenja in ljubezni in ko se vsak dan bolj spreobrača v duhu Kristusovega evangelija. Vse to Cerkev izraža v življenju in obhaja v bogoslužju, ko se verniki priznavajo za grešnike in prosijo odpuščanja Boga in svoje brate. To izvršuje v spokornih opravilih, v oznanjevanju božje besede, v molitvi ter v spokornih prvinah evharističnega bogoslužja.

V zakramentu pokore, ali pri spovedi, verniki prejemajo od božjega usmiljenja odpuščanje za Bogu prizadejane žalitve in se hkrati spravijo s Cerkvijo, ki so jo z grehom ranili in katera se z ljubeznijo, zgledom in molitvami trudi za njihovo spreobrnjenje.

NESREČNI GREH

Greh je žalitev, storjena Bogu, uničuje prijateljstvo z njim, pokora pa končno teži za tem, Boga ljubiti in se njemu izročiti. Zato se grešnik, ki po milosti usmiljenja Boga stopi na pot pokore, vrača nazaj k Očetu, ki nas je prej ljubil, vrača se h Kristusu, ki je sam sebe dal za nas, in k Svetemu Duhu, ki se je obilno razlil na nas.

Ljudje smo z nadnaravno vezjo med seboj tako povezani, da greh enega škoduje tudi drugim, kakor tudi svetost enega drugim prinaša blagoslov. Zato tudi pokora vedno prinaša obenem spravo z brati, katerim greh vselej prizadene škodo. Mnogokrat ljudje zla dejanja celo skupno izvršujejo. Prav tako si v izvrševanju pokore med seboj pomagajo, da bi bili po Kristusovi milosti rešeni greha in skupaj z vsemi ljudmi dobre volje delali za pravičnost in mir na svetu.

Sveti apostol Janez je zapisal: »Ako rečemo, da nimamo greha, sami sebe varamo in v nas ni resnice.« Priznati svoj greh, priznati tudi, da sem grešnik, sposoben narediti greh in da sem nagnjen h grehu, je počelo, brez katerega ni vrnitve k Bogu. Zgled za to je doživetje kralja Davida, ki ga je prerok Natan grajal, potem ko je naredil, kar je zlo pred Gospodom, pa je vzkliknil: »Svojo pregreho priznavam in moj greh mi je vedno pred očmi. Zoper tebe samega sem grešil in kar je hudo pred teboj sem storil.« Sicer pa Jezus stavi v usta in srce izgubljenega sina te značilne besede, ki smo jih slišali pred kratkim: »Oče, grešil sem zoper nebesa in pred teboj.«

Kaj je greh? Greh je prelom z Bogom, je dejanje nepokorščine človeka, ki vsaj molče odklanja Boga, od katerega je izšel in ki ga vzdržuje v življenju. Ker človek z grehom pokaže, da se noče podrediti Bogu, se zruši tudi njegovo notranje ravnanje in se prav v njegovi notranjosti pojavijo nasprotja in konflikti. Tako raztrgani človek skoraj nujno povzroči, da se raztrga tudi tkivo njegovih povezav z drugimi ljudmi in z ustvarjenim svetom. To je zakon in objektivno dejstvo, ki ju srečujemo v tolikih primerih človeške psihologije in duhovnega življenja, kakor tudi v stvarnosti družbenega življenja, kjer kaj lahko opazujemo odmeve in znamenja notranjega nereda. Skrivnost greha obsega ti dve rani, ki ju grešnik odpre v svojih lastnih prsih in v svojem razmerju do bližnjega.

* * *

Veliki teden nas vabi, da končno le pogledamo v svojo notranjost; pomislimo, kakšno je naše razmerje do Boga in do bližnjega. Ni vse v redu. Imejmo toliko poguma in si to iskreno priznajmo. Potrebno je, da naredimo red, tudi z zakramentom sprave ali s sveto spovedjo. Ni lahko to delo. A tisti, ki nam to naroča, nam daje tudi potrebno milost in pomoč: Kristus Odrešenik.

e. l.

Seminar Slovenske skupnosti

Slovenska skupnost v Gorici je na svojem nedavnem kongresu sklenila prirediti študijski seminar o svojih idejnih in drugih problemih. Do tega je prišlo v soboto 15. marca; za kraj srečanja je bilo izbrano Skrljevo, skoraj zadnja meja slovenske narodne skupnosti na zahodu goriške pokrajine. Prav je, da tudi s tega zornega kota posvetimo potrebno pozornost našim morda preveč pozabljenim krajem in postojankam, ki so zlasti po izgubi slovenske šole in slovenskega duhovnika nedvomno narodnostno še najbolj ogrožene.

Na seminarju se je zbralo kar lepo število udeležencev, približno štirideset članov SSK, ki so s tem hoteli posvetiti vsaj polovico sobotnega dne vprašanjem političnega življenja. Jasno je, da bi lahko bil obisk še večji, toda vsekakor so udeleženci z aktivnim sodelovanjem dokazali svojo navezanost na slovensko stranko.

Uvodne misli je izrekel pokrajinski tajnik Marjan Terpin, ki je nakazal živo potrebo po podobnih srečanjih, saj v vsakdanjem političnem delu marsikdaj pozabimo na notranjo poglobitev in na pogovor o smernicah lastne stranke. Nato je udeležence pozdravil še predsednik Briške gorske skupnosti Hadrijan Corsi in zaželel obilo uspeha seminarskemu delu. Sledila so krajša izvajanja treh predstavnikov naše slovenske stranke, ki so podali

Dne 6. marca so na ljubljanski teološki fakulteti proslavili sv. Tomaža Akvinskega, ki je zavetnik katoliških visokih šol. Njegov spomin se v Ljubljani obhaja vsako leto z veliko slovesnostjo, ko se zberejo vsi bogoslovci in profesorji ob skupnem somaševanju s škofi in številnimi drugimi udeleženci. Po maši je slovesna akademija na teološki fakulteti.

Tudi letos je bilo tako. Somaševanje je vodil ljubljanski nadškof in metropolit A. Suštar, ki je obenem veliki kancler fakultete. Med mašo je imel pridigo, v kateri je razvil misli o tem, kako moramo vsi biti v službi resnice; to je, vsi moramo iskati resnico. Toda ne samo resnico o Bogu, tudi resnico o človeku. Tudi resnico o preteklosti, torej zgodovinsko resnico.

V zvezi z zgodovinsko resnico se je dotaknil tudi napadov na škofa Gregorija

Volitve v Franciji

V Franciji so bile v nedeljo državnozbornske volitve in sicer po proporcionalnem sistemu. Najmočnejša stranka je ostala socialistična, ki jo vodi sedanji državni predsednik Mitterand (31,8 %), a povezuje sredinskodesničarskih strank (Jacques Chirac, Giscard d'Estaing in Raymond Barre) si je skupno priborila 44 % glasov in 291 poslancev, vse ostale stranke pa 289 (210 socialisti, 40 komunisti in 30 Narodna fronta, ki jo vodi Le Pen ter je skrajno desničarska). Komunisti so padli pod 10 %. Preseglj jih je tudi desničar Le Pen, ki je od 8 % porasel na deset. Mitterand, ki ostane kot državni predsednik na oblasti še dve leti, bo moral za sestavo vlade poveriti ne več socialiste, temveč eno izmed strank nove večine.

★

V palači Pitti v Firencah je pretekli teden prišlo do srečanja med Craxijem in britansko ministrsko predsednico Thatcherjevo. Pri tem je bilo podpisanih več pomembnih sporazumov, med njimi o izročanju teroristov in navadnih zločincev, ki zamenjuje stari sporazum iz leta 1873. Srečanja so se udeležili še ministri za zunanje in notranje zadeve, za obrambo, znanost in tehnološki razvoj. Britanska stran se je tudi obvezala, da bo podprla zahtevo Italije, da skupno s Kanado stopi v skupino peterih najbolj bogatih držav, ki odločajo o finančnih in denarnih vprašanjih.

Med pričami, ki bi pričale v korist škofa Rožmana, je bila tudi mati Toneta Tomšiča, tajnika slovenske komunistične partije, ki je bil ustrelen v Ljubljani kot talec in so ga razglasili za narodnega heroja. Gregorij Rožman je pri italijanskih oblasteh vse storil, da bi Tomšiča rešil, a zaman. Tomšičeva mati je na procesu sama prosila, da bi smela pričati, a jo je sodišče zavrnilo. Naj povemo, da je bila Tomšičeva družina doma iz Trsta in so bili veliki prijatelji s pok. Filipom Terčeljem. Mati je bila globoko verna žena. Toda sina Toneta so ustrelili okupatorji, prijatelja duhovnika Filipa so pa ustrelili Slovenci.

Ta pristranost do Gregorija Rožmana, ki se je pokazala ob procesu, se nadaljuje vsa leta po vojni.

Rožmana, ki so izšli najprej v koledarju Prešernove družbe, nato pa jih je razširjene začelo v nadaljevanjih objavljati ljubljansko »Delo«. Nadškof je dejal:

Ko se letos spominjamo 400-letnice smrti Primoža Trubarja, ki ima za slovensko kulturo in tudi za teologijo velik pomen, mi je bilo javno postavljeno vprašanje, ali se Cerkev ob raziskovanju in predstavljanju tedanjih časov in razmer boji zgodovinske resnice.

Iz prepričanja sem odgovoril, da se Cerkev zgodovinske resnice, tudi če je zanjo neprijetna in boleča, ne boji. Toliko bolj pa nas boli in toliko bolj obžalujemo, da se zadnje čase v glavnem slovenskem dnevniku na tak način prikazuje osebnost in delo pokojnega profesorja Teološke fakultete in ljubljanskega nadškofa Gregorija Rožmana.

V teh člankih je toliko pristranosti, toliko polresnic, samovoljnih razlag in zlonamerne namigovanja in sumničenja, da ga odločno odklanjamo in se upravičeno sprašujemo, čemu to in kaj je danes namen takega pisanja.

Velikokrat smo že poudarili, da se Cerkev na Slovenskem ne boji celotne zgodovinske resnice, tudi o naši polpretekli dobi ne. Dostikrat in ob različnih priložnostih smo tudi obžalovali krivice, ki so se kjer-koli zgodile v imenu vere in Cerkve, kakor moramo obžalovati vsako sovraštvo in krivično nasilje, pa naj ju je zagrešil kdorkoli.

Teološka fakulteta hoče biti v vsem svojem delovanju po zgledu sv. Tomaža Akvinskega v službi resnice in si vedno prizadevati za resnico. Ali ne bi smeli tega pričakovati tudi od vseh drugih?

PRISTRANOST GLEDE SKOFA ROŽMANA

Pristranost je v tem, da sodnik poslušale eno stran, le tožitelje in ne obtožence. Je obtežilne priče in ne sprejema razbremenilnih pričevanj. To se je zgodilo, ko so škofu Rožmanu sodili na procesu po vojni in se dogaja še vedno. Na procesu uradnemu zagovorniku niso pustili, da bi uporabil razbremenilni material z vsemi Rožmanovimi prčestmi in posredovanji pri okupacijskih oblasteh, tako italijanskih kot nemških, v prid osebam vseh prepričanj, tudi komunistov in partijcev. Material so dobili v škofijski pisarni, ga odvetniku zaplenili in ga še vedno niso vrnili. (Ali še obstaja ta arhivski material ali so ga sežgali? Po 40 letih je vprašanje na mestu. - Op. ur.).

Med pričami, ki bi pričale v korist škofa Rožmana, je bila tudi mati Toneta Tomšiča, tajnika slovenske komunistične partije, ki je bil ustrelen v Ljubljani kot talec in so ga razglasili za narodnega heroja. Gregorij Rožman je pri italijanskih oblasteh vse storil, da bi Tomšiča rešil, a zaman. Tomšičeva mati je na procesu sama prosila, da bi smela pričati, a jo je sodišče zavrnilo. Naj povemo, da je bila Tomšičeva družina doma iz Trsta in so bili veliki prijatelji s pok. Filipom Terčeljem. Mati je bila globoko verna žena. Toda sina Toneta so ustrelili okupatorji, prijatelja duhovnika Filipa so pa ustrelili Slovenci.

Ta pristranost do Gregorija Rožmana, ki se je pokazala ob procesu, se nadaljuje vsa leta po vojni.

POLRESNICE O ROZMANU

Polresnica je v tem, da nekaj poveš, kar je res, a ne poveš vsega; zamolčiš, kar je obtožencu v prid. Tako so postopali sodniki in tako postopajo partijski zgodovinarji s škofom Rožmanom še danes. Polresnica je npr. ta, da je škof Rožman res govoril proti komunizmu, toda vedno je poudarjal »brezbožni« komunizem. To se pravi stalinizem, kot smo ga nekateri že takrat poznali; jugoslovanska partija ga je odkrila v petdesetih letih po prelomu s Stalinom, mnogi pa šele potem, ko ga je razkrinkal Nikita Hruščev na XX. kongresu sovjetske partije. Nekateri ga pa še vedno niso odkrili. Tudi v Sloveniji ne.

SAMOVOLJNE RAZLAGE IN SUMNICE

Škof Rožman je kot najvišja cerkvena avtoriteta v tedanji Ljubljanski pokrajini moral imeti stike tudi z okupacijskimi oblastmi, najprej italijanskimi, potem nemškimi. Ni bil interniran na domu kot npr. škof Tomažič v Mariboru. Kot tak je deloma po svoji dolžnosti deloma iz vpljudnosti in večkrat, ker so ga drugi zaprosili, stopil v stik z okupacijskimi oblastmi.

Kot škof je pri tem imel vedno najboljše namene, da pomaga, kar se pomaga da, da omili ali prepreči gorje ubogemu ljudstvu. Saj so tako delali vsi škofje v zasedeni Evropi. Pri tem je kdaj njegov obisk ali njegova pričujočnost bila s političnega vidika manj primerna, s pastoralnega stališča pa je vedno izhajala iz želje pomagati, posredovati, omiliti. Kako težak in zapleten je bil njegov položaj med okupacijo, je razvidno npr. iz odgovora, ki mu ga je dal Papež Pij XII.

Sredi najhujšega divjanja italijanskega okupatorja in partizanov je šel v Vatikan. Sv. očeja je vprašal, ali bi bilo primerno, če ne bi ob taki priložnosti v ljubljanski stolnici javno obsodil krivice, ki jih dela italijanski okupator, in obenem krivice, ki jih delajo partizani. (V letu 1942 so v Ljubljanski pokrajini zahrbno ubili vsaj 17 duhovnikov in nekaj sto drugih oseb; mnoge so pred smrtjo tudi mučili.) Škof je torej videl gorje, krivice, nasilje, ki je zajelo njegovo ljudstvo. Zato je vprašal, kaj naj stori.

Papež je dal tale odgovor: »Premislite, kaj je bolje. Če boste obsodili italijansko nasilje, boste v najboljšem primeru internirani nekje v Italiji. Ali ni morda boljše, da ostanete med svojim trpečim ljudstvom?« Škof Rožman je presodil, da doma lahko bolj pomaga kot pa iz internacije.

Zakaj torej vse, kar je Rožman med vojno in revolucijo storil, razlagati le s političnega vidika kot sodelovanje z okupatorjem in kot narodno izdajstvo? Gregorij Rožman ni bil general, temveč škof, ki mu je bila izročena skrb za duhovni in socialni blagor ljudstva. Zato mora pravičen sodnik in zgodovinar njegovo delovanje med vojno in revolucijo presojati s pastoralnega vidika in ne z vojaškega ali političnega. Kot škof je bil zaskrbljen za svoje ljudstvo med vojno, a skrbelo ga je tudi, kaj bo po vojni. Danes, po 40 letih zmagovite stalinistične revolucije na Slovenskem vidimo, da je njegova skrb bila še kako utemeljena.

K. Humar

Veliki teden vabi

23. marca bo cvetna nedelja Gospodovega trpljenja. Cerkev se spominja Kristusovega vhoda v Jeruzalem, kjer naj bi dovršil svojo velikonočno skrivnost. Zato naj bo pri vseh mašah spomin tega Gospodovega vhoda in sicer s procesijo ali slovesnim vstopom pri glavni maši, pri drugih mašah pa s preprostim vstopom. S tem je povezan blagoslov oljnih vejic. (Poskrbite, da bodo oljne vejice res blagoslovljene!)

27. marca bo veliki četrtek, spomin postavitve zakramenta Evharistije in mašniškega posvečenja. Svete maše so zvečer. V jutranjih urah je maša samo v stolnici, kjer škof s svojimi duhovniki blagoslovi sveta olja. Večerni maši sledi čiščenje Najsvetejšega v »božjem grobu«. Ali bomo pozabili na obhajilo?

28. marca bo veliki petek Gospodovega trpljenja. V večernih urah je v cerkvah opravilo v čast Gospodovemu trpljenju, pri katerem je čiščenje križa in sveto obhajilo.

29. marca bo velikonočna vigilija ali slavje luči, ki se zaključuje s sv. mašo (po nekod tudi s procesijo). Obredi so v večernih urah. Spomnili se bomo vseh tistih, ki so bili s Kristusom pokopani po krstu v smrt in jim voščili, da bi s Kristusom vstali v novo življenje.

Pok. msgr. Branko Dorčić

Skopsko-prizrenska škofija je izgubila najstarejšega inkardiniranega duhovnika, ki pa tudi v koprski ni bil nepoznan. Msgr. Branko Dorčić se je rodil 1. sept. 1905 v Gorici. Oče je bil pravnik s Krka, mati pa Slovenka iz Gorice. Tako se je Dorčić čutil Primorac in Slovenca, predvsem pa katoliškega duhovnika s širokimi ekumenskimi pogledi.

Zaradi prve svetovne vojne se je družina preselila v Ljubljano, kjer je Branko končal gimnazijo, na univerzi pa geodezijo; nekaj časa je študiral tudi gradbeno tehniko ter bil izredni slušatelj filozofije. Po končanih izpitih se je zaposlil kot profesor matematike v Koprivnici in Virovitici v Slavoniji. Tam ga je srečal svetniški škof Janez Gnidovec, takratni skopski škof s sedežem v Prizrenu. Na praznik sv. Jožefa je zapustil vse in se napotil proti cilju, ki ga je imel vedno pred očmi ter po njem hrepenel — duhovništvu.

V Prizren je došel 22. marca 1928, kjer takoj prevzel nadzor nad gradnjo malega semenišča, s katerim je hotel apostolsko goreči škof Gnidovec rešiti obupno vprašanje pomanjkanja domačih duhovnikov. Teologijo je zaradi tega študiral zasebno, in je zato samo zadnje leto bil v Innsbrucku, kjer je diplomiral ter bil prav na praznik sv. Jožefa v Prizrenu posvečen 19. marca 1932.

Bil je odličen vzgojitelj semeniščnikov, kakor je bil sposoben graditelj zgradbe semenišča, pri čemer mu je koristil študij na ljubljanski univerzi. Pomagal je seveda pridno v dušnem pastirstvu, ker pri za duše gorečem škofu ni bilo časa za počitnice.

Prva generacija gojencev semenišča se je bližala maturi, ko je izbruhnila vojna. Na gimnaziji so zato predčasno pili maturanti napravili izpite, takoj za tem pa so Italijani zasedli semenišče, ki bi jih sprejelo. Uspel jih je po nekaj vključiti v mala semenišča v Poreču, Dubrovniku in Subotici. Sam pa je tudi želel iti v svojo rodni kraj, ker je upal, da bo Gorica pripadla Jugoslaviji. Zato je nekaj let deloval na Primorskem. Ko pa je njemu draga Gorica

Zaradi spremenjenih razmer semenišča ni bilo mogoče obnoviti, a on je iskal kandidate za semenišče še naprej, in se veda tudi semenišče, ki bi jih sprejelo. Uspel jih je po nekaj vključiti v mala semenišča v Poreču, Dubrovniku in Subotici. Sam pa je tudi želel iti v svojo rodni kraj, ker je upal, da bo Gorica pripadla Jugoslaviji. Zato je nekaj let deloval na Primorskem. Ko pa je njemu draga Gorica

Pogled na našo današnjo mladino

Predavanje, ki ga je v četrtek 13. marca imel v Katoliškem domu prof. Emidij Susić, bi lahko naslovili: Pogled na našo današnjo mladino ob državni meji. Slo je namreč za izide ankete, ki jo je prof. Susić skupno s SLORI-jem v Trstu in Institutom za socialne vede v Gorici izpeljal lansko leto marca. Anketa je zajela slovenske in italijanske dijake od 15. do 19. leta, razdeljene v skupine po sto: sto vprašanih dijakov italijanskih višjih srednjih šol, sto dijakov slovenskih višjih srednjih šol v Gorici in sto dijakov iste starosti v Novi Gorici. Slo je za »pilotsko« raziskavo, kot se taki stvari pravi v znanstvenem jeziku.

Vprašalna pola je obsegala vrsto vprašanj, ki so dijaki nanje odgovorili. Glavna so bila naslednja: uporaba prostega časa; in sicer poslušanje radia, gledanje televizije, obisk kina in gledališč; potem branje časopisov in revij. Končno še posebno vprašanje: Kaj imate za vrednote in kako jih razvrstite. Podoba, ki se je iz ankete prikazala, je približno naslednja:

V prostem času vsi dijaki zelo gledajo televizijo in so si glede tega na približno enaki stopnji eni in drugi. Tv gledajo doma, zato prebijejo skoro polovico prostega časa pred televizijskim zaslonom. Včasih doma tudi kaj pomagajo, posebno dijaki iz Nove Gorice. V gledališče zahajajo bolj slovenski kot italijanski dijaki. Podobno je glede obiska kinopredstav.

Dnevnik je bolj berejo italijanski kot slovenski študenti. Verjetno zato, ker so italijanski dnevniki bolj pestri in raznoliki, saj se ljubljansko »Delo« res ne more ponašati s pestrostjo. Mladina zelo prebira ilustrirane tednike, seveda italijanske, saj je slovenskih malo. Anketa je potrdila, da onstran državne meje zelo gledajo italijanske televizijske postaje; je pač večja izbira.

VREDNOTE

Glede vrednot je vprašalna pola imela razvrščenih 19 vrednot, npr. družina, prijateljstvo, mir, uspeh v življenju, zdravje, razgibanost življenja, uspeh v življenju,

ostala pod Italijo, se je vrnil v skopsko škofijo in deloval nekaj časa v Skopju, kjer je bilo treba zamenjati odsotnega msgr. Al. Turka. Na tem mestu je ostal do tragičnega potresa 25. julija 1963, ki je uničil Skopje, z njim pa tudi cerkvene zgradbe, medtem ko so škofjsko rezidenco uničile nemške bombe že leta 1941.

Zaradi novo nastalih razmer je ponovno šel za župnika na Kosovo, v Kosovsko Mitrovico in Janjevo, končno pa je stopil v pokoj brez kakšne plače v Ohridu, kjer je vzorno deloval v mali kapelici ob jezeru, ki je posvečena slovanskima apostoloma, ker so pač njuni učenci tamkaj razvili največjo versko in kulturno dejavnost. Med poletjem je skrbel za turiste, ker domačih vernikov skoraj ni, a pred zadnjo vojno je bila tamkaj močna katoliška skupnost državnih uslužbencev.

V soboto 1. marca ga je v jutranjih urah zadela kap in okrog poldneva se je preselil v večnost.

Bil je zares vzoren duhovnik, ki se je odlikoval predvsem v ljubezni do duhovniškega naraščaja, kjer je dosegel lepe uspehe, potem za bolnike, ekumenizem in misijone. Tudi pisatelj je bil. Znan je njegov obširni roman »Popotniki«.

Pokopali so ga 3. marca letos na katoliškem pokopališču v Bitoli, ker v Ohridu ni pravega prostora za to. Ohrid seveda pripada bitoljski župniji.

Gorečega duhovnika in apostolskega delavca naj v večnosti osreči družba s svetniškim škofom Gnidovcem, ki ga je vse življenje spoštoval, poprej pa z njim najbolj neposredno sodeloval. Naj sprejme zaslužen plačil.

AL. T.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Švicarski volilci so se morali ponovno na ljudskem glasovanju odločiti, ali naj Švica vstopi v Organizacijo Združenih narodov ali ne. In ponovno je večina ta predlog zavrnila, češ da ni v skladu z znano švicarsko nevtralnostjo. Na splošno se je 75 % državljanov izreklo proti vstopu, a odstotki so ponekod dosegli tudi 89,3.

■ Poljski škofje, ki so se zbrali na svoji redni konferenci, so opozorili svoje vernike, da so državne šole znova postale kraj intenzivne brezverske propagande. Minister za šolstvo Joanna Mihalowska-Gumowska je namreč razposlala okrožnico vsem učiteljem, v kateri jih poziva, naj vse učne predmete uporabijo za širjenje »znanstvenega ateizma«. V bodoče bodo oblasti skrbno pregledale vsakega učitelja, ali je »ideološko sposoben« za svojo službo.

■ V iranski prestolnici Teheranu so proslavili dvatisoči dan od začetka iraško-iranske vojne. Vojaške parade so se prvič udeležili tudi odredi oboroženih Frank. Za njimi so stopale žene, vse črno oblečene, in zahtevale, naj se vojna nadaljuje. Ta vojna požira milijarde dolarjev in tisoče življenj. Do septembra 1980 sta bila Irak in Iran deželi, polni naftnega bogastva. Namesto tega je sedaj vojna izčrpanja, spomenik zagrizeni nepopustljivosti.

»Volitve« spomladi 1986 v Jugoslaviji

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

V Ljubljani izhaja tednik »Mladina«, ki ga ureja izredno sposobna skupina mladih intelektualcev. Zelo dobro poznan je tudi časnik študentov ljubljanske univerze »Tribuna«.

Omenjena časopisa se poleg vsebine razpravata tudi po načinu, kako se prodajata. Medtem ko se vsi »normalni« časniki prodajajo v kioskih in trafikah, pa »Tribuna« in »Mladina« prodajajo študentje kar po ulicah. Na pločniku razpostavijo po tleh kupe teh listov in že po nekaj urah se kupi spremenijo v dinarje.

To pripovedujem zato, ker sem se spomnil, s kakšnimi »gesli« je eden teh prodajalcev »Mladine« pred osrednjim ljubljanskim trgovskim središčem nekega deževnega dne prodajal »svoj« časnik. Vpil je: »Čeprav dežuje, revolucija še vedno traja! Kupite »Mladino«!

Tribuna in Mladina imata v primeri s »spodobnimi« časniki majhno naklado in sta razprodani isti dan kot izideta.

Pa zakaj to ljudstvo, ki ga že 40 let vzgajajo v socializmu, tako rado sega po časnikih, ki so vse prej kot »revolucijski«? Zato, ker so revolucionarni. Revolucija nedvomno traja, toda ne tista, o kateri govorijo politiki, marveč tista, ki jo oznanjata Mladina in Tribuna.

V teh dneh smo doživljali (spet enkrat) posebne dogodke — volitve v nove občinske, republiške odbore ter v zvezno skupščino. Zato bi rad nekaj malega napisal o tem, kako to ljudstvo pod Triglavom, pa tudi tisto na Balkanu, doživlja omenjene volitve.

Namig za ta moj prispevek je prišel od zunaj; od — kot se pri nas reče — emigrantskih krogov. Ker pa so zame tudi »emigrantski krogi« Slovenci, si ne morem kaj, da ne bi vsem Slovincem po svetu povedal, kako pojmuje volitve jugoslovanske družbene ureditve. Volitve gromovito odmevajo v tisku in na RTV, po svoje pa tudi v Mladini in Tribuni, še bolj po svoje pa med ljudstvom. Ljudstvo pa naj bi si po prepričanju »naivnega« Cankarja samo pisalo sodbo. Ali si jo piše samo ali ne, v vseh političnih ureditvah najboljše pokažejo volitve. Če so demokratične, si ljudstvo piše sodbo; če oligarhijska določi samo sebe in od ljudstva zahteva, da jo »izvolijo«, pač precej težko govorimo o »pisanju sodb«.

Na Balkanu in pod Triglavom sta bila vladar ali vsaj oligarhijska tista, ki sta na vseh volitvah v zadnjih štiridesetih letih pisala sodbo namesto ljudstva.

Zdaj so se reči pričele v nekem pomenu spreminjati, samo naj nikar niko ne pomisli, da so jugoslovanske »delovne mečice« zato letos imele demokratične volitve. Ne, o tem tudi ni beseda v tem pisanju. Demokracija se v jugoslovanski socialistični resničnosti še ne more izviti iz maternice »socializma«.

Samo na kratko pogledimo nekaj utrinkov iz obdobja pred volitvami! Najprej skok v najbolj južno jugoslovansko republiko, Makedonijo. V Skopju so vse organizacije: Zveza borcev, mladinska organizacija, Socialistična zveza, sindikati in kdo ve še katera, izbrale in kasneje tudi kandidirale človeka za člana Centralnega ko-

VZEMITE IN JEJTE VSI

Pred začetkom letošnjega posta so slovenski škofje v svojem pastirskem pismu spregovorili svojim vernikom o Eucharistiji. Drugi vatikanski cerkveni zbor je pred več kot dvajsetimi leti v dogmatični konstituciji o Cerkvij dejal, da je »eucharistična daritev vir in višek vsega krščanskega življenja« (C 11).

Da res po Gospodu hrepenimo in ga iščemo, pokažemo na različne načine. Že pot v cerkev je izraz naše vere in hrepenja po zedinjenju s Kristusom. Pri njem smo še posebej pri sv. maši, pri kateri sodelujemo z vsemi svojimi zmožnostmi, z daritvenim hotenjem in razpoloženjem. Lepa priprava na obhajilo je tudi naše sodelovanje, ko se dajemo Cerkvij in Kristusu na voljo kot bralci, pevci, ministranti in v drugih cerkvenih opravilih in službah. Tudi z zunanjimi dejanji: z lepim poklekom, s pozornim poslušanjem, s tihoto, z lepim klečanjem, z glasnim amen izražamo svojo vero v Odrašenika, ki prihaja k nam v sv. obhajilu.

Obhajilo je božji obed, do katerega imajo pravico vsi, od otrok, ki so že bili pri prvem obhajilu, pa do odraslih, ki se po skrbnem spraševanju vesti ne zavedajo smrtnega greha in so se z vsem srcem udeležili sv. daritve. Obhajilo ni obed samo za izbrane, ampak hrana za vse božje otroke. Vsi, ki so pri sv. maši, so povabljeni na Jagnjetovo gostijo.

Proti pogostnemu obhajilu lahko slišimo različne pomisleke in ugovore: Grešnik sem, zato ne morem k sv. obhajilu, pravijo nekateri. Kadar se zavedamo smrtnega greha, moramo prej k spovedi. Za male grehe pa skupaj prosimo odpustčanja v iskrenem kesanju na začetku maše. Prav Evharistija je zdravilo, ki nas osvobaja malih grehov in nam daje moč, da se varujemo smrtnih.

Tega nismo vajeni, menijo drugi. Česa vsega nismo bili vajeni? Kot majhni otroci nismo znali govoriti, delati, pisati. Naučili smo se veliko lepih stvari. Hoditi pogostoma k sv. obhajilu je nekaj tako lepega in potrebnega, zakaj tega ne bi vključili v življenje?

Zopet tretji ugovarjajo: Ne želimo, da nam obhajilo postane nekaj vsakdanjega. Ta nevarnost je res tu. Zato je potrebno, da imamo vero, da Kristusa prejemamo s čistim srcem in s pravo ljubeznijo.

Spet drugi se bojijo, da bi pred ljudmi veljali za pobožnjake in preveč verne in da bi bilo treba spremeniti življenje. Nočejo se izpostavljati, zato se rajši držijo stran od oltarja. To je napačna obzirnost.

Dragi bratje in sestre, naj nam Bog da razsvetljene duhovne oči, da bi mogli sebe prav presojati in potem uživati kruh življenja.

miteja Zveze komunistov Makedonije. Vsi so se o njem izjemno pozitivno izražali in ga ocenjevali v samih presečkih; da je zavzet komunist, sposoben organizator itd. Kandidirani nesrečnik je zadnji zvedel, kam ga kandidirajo. Nemočno je odšel na Socialistično zvezo in »priredil predstavo«, o kateri zdaj govori vsa Jugoslavija. Izjavil je: »Ljudje božji, pa kaj se greste, jaz sem vendar že leta 1969 vrnil partijsko izkaznico!«

No, Makedonija je daleč, pa tudi pod Triglavom imamo dovolj »znamenitosti«, da lahko pometamo pred svojim pragom.

Ker naj bi tako imenovane kandidacijske konference pred volitvami potrdile ali zavrnile predlagane kandidate, je ob letošnjih volitvah prišlo »naročilo«, da smejo kandidacijske konference tudi čisto zares koga zavrniti. Doselej je bilo pač samoumevno, da take konference samo potrdijo tiste, ki so bili predlagani. Kdo je koga predlagal, se uradno ne ve niti letos, čeprav v resnici vsakdo ve, da je predlagatelj partija.

In tako se je začelo. Ljudstvo pri nas ni navajeno odločati. Cankar je pretiraval s tisto sodbo, ki da si jo bo narod sam pisal. No, in prihaja do nerodnosti.

Pa naj ljudstvo oblast, če je ni vajeno! Pa naj si ljudstvo piše sodbo, če si je ne zna!

Podobnih zgodov je na ostajanje. Se ena sama bo dovolj, da bi svet, ki je na volitve že navajen, spoznal, kakšne so lahko volitvene začetniške težave v družbeni ureditvi, ki bi po sili hotela biti demokratična in obenem vladati z diktatorsko kliko.

Denimo, da je bilo fantu ime Matevž, bil pa bi lahko tudi kaj drugega, ker gotovo ni osamljen v svojih tegobah.

V neki podeželski krajevni skupnosti na Dolenjskem so imeli kandidacijsko konferenco. Predsednik Socialistične zveze v kraju je predlagal seznam imen za delegate v krajevni skupnosti, v občini, republiki in federaciji. Seveda, navzoči vaščani niso mogli poznati tistih delegatov (za občino, republiko in federacijo), ki niso bili iz njihove vasi, zato so jih potrdili, kot so bili navajeni delati leta in leta. Primerilo pa se je, da za krajevno skupnost in občino ni hotel kandidirati nihče od navzočih vaščanov, ki so bili predlagani. Imeti v današnjem času v Jugoslaviji politično funkcijo pomeni osmešiti se pred vso vasjo. Ni kazalo drugega, kot da je predsednik krajevne skupnosti izbral kandidate med tistimi vaščani, ki se niso udeležili kandidacijske konference. Med njimi je bil tudi Matevž, ki so ga predlagali za predsednika krajevne skupnosti. Se naslednji dan Matevž ni vedel

Postni govori na radiu Trst A

Na sporedu so ves postni čas vsak torek in petek ob 15.45.

21. marca: *Pred skrivnostjo* (p. F. Zupančič SJ).

25. marca: *Rojen od žene* (p. E. Böhm (SJ)).

28. marca: *V duhu in resnici* (p. F. Zupančič SJ).

ničesar o tem, da bo skorajšnji župan. Čez dva dni se je začelo: obiskal ga je miličnik iz bližnje postaje milice in ga začel zasliševati, zakaj da je kandidiral za predsednika krajevne skupnosti, ko pa vsi vedo, da je bil pred leti obsojen na denarno kazen zaradi divjega lova. Začel mu je groziti, da ga bo razkrinkal. Matevž še vedno ni prišel do sape...

Ko je nazadnje zvedel, kakšno godljo so mu skuhalo sovraščani, je hotel tožiti predsednika krajevne Socialistične zveze, pa so mu miličniki »pojasnili«, da on nima pravice nikogar tožiti, ker se je pred sedmimi leti ukvarjal z divjim lovom. Tudi so mu »razložili«, da je pač kandidiran za predsednika krajevne skupnosti in da položaj mora sprejeti, ker bi sicer izpričal tudi sovraštvo do družbene ureditve...

Ni znano, kaj se je naslednje dni dogajalo z Matevžem; šele po petih dneh so ga sosedje spet videli: bil je ves omotičen in v zamazani obleki. Znano pa je, da je kandidacijski postopek v omenjeni krajevni skupnosti občinska kandidacijska konferenca označila za neustrezno.

Prodajalci Mladine in Tribune na ljubljanskih pločnikih pa bodo verjetno kmalu prodajali svoje časnike z gesli: »Divji lovec, predsednik krajevne skupnosti! Kupite Mladino!«

Koliko kristjanov živi v Izraelu?

Po zadnjih statistikah živi v mejah Izraela 4.225.000 ljudi. Od teh je 82% judovske vere, 13% muslimanske, 2,3% izpoveduje krščansko vero. Kristjani so razdeljeni na različne obrede in so povečini Arabci. Življenje za kristjane v Izraelu je težko. V Izraelu imajo svoj sedež mnoge redovne družine, visoke bogoslovne šole. Številni so tudi domovi za sprejemanje romarjev iz vsega sveta.

■ V švedski prestolnici Stockholmu so v soboto 15. marca pokopali med 28. februarjem in 1. marcem ubitega ministrskega predsednika Olofa Palmeja. Svečane pogrebe se je udeležilo kakih 120 državnih poglavarjev, zunanjih ministrov, političnih voditeljev in drugih pomembnih osebnosti. Mnogi politiki so pogreb izkoristili tudi za pogovor o perečih mednarodnih vprašanjih. Tako sta se sestala severnoameriški državni tajni. Shultz in sovjetski prvi minister Ržikov, nadalje voditelja obeh Nemčij Kohl in Honecker, pa Craxi in izraelski vladni predsednik Peres.

■ Španija bo še naprej članica vojaškega obrambnega NATO pakta. Na ljudskem glasovanju 12. marca se je za nadaljnje članstvo izjavilo 52,53 % volilcev, 39,84 % jih je bilo proti, praznih glasovnic je bilo 6,54 %, neveljavnih pa 1,09 %. Pri tem je treba omeniti, da je bila volilna udeležba zelo nizka. Od 29 milijonov Špancev z volilno pravico jih je prišlo na volišča komaj 59,73 %, kar je daleč najbolj slaba udeležba v primerjavi z vsemi dosedanjimi splošnimi volitvami. Glasovi »za« so prevladali v 13 od 17 španskih pokrajin, »proti« pa v Baskiji, Navarri, Kataloniji in na Kanarskih otokih.

KI JE ZA NAS TEŽKI KRIŽ NESEL

Odvedli so ga, da bi ga križali. Naleteli so na moža, ki mu je bilo ime Simon. Primoral so ga, da je nesel njegov križ. (Mt 27, 31-32)

Končno je Pilat popolnoma klonil. Ni dovolj, da je pokazal ljudem razmesarjenega Kristusa s trnjevo krono, oblitega s krvjo: Glejte človeka! Saj to ni več človeku podobno. Nič jih ni ganilo. Dal ga je križati. Da bi prišel živ na Kalvarijo, so prisilili mimoidočega Simona iz Cirenje, da je nesel križ. Kratka je ta pot. A tisti dan je bila dolga. Dobro je, da ohranjamo pobožnost križevega pota in znova in znova v duhu spremljamo Kristusa na Kalvarijo.

Le tedaj bomo dobili tudi mi moč, da izpolnimo, kar je rekel: kdor hoče biti moj učenec, naj vsak dan zadene nase svoj križ in hodi za menoj. Vsak ima svojega. In prav ta nas odrešuje. Vzeti pa je treba nase breme »vsak dan«.

On nas potrebuje. Skozi vsa stoletja hoče Kristus nositi svoj križ. Sam je po veličan. Mi pa smo zmožni trpljenja. Tu je najgloblji odgovor: zakaj trpljenje. Da se nadaljuje križev pot odrešenja. Mi imamo ta privilegij, da mu damo na razpolago dušo in telo, da nadaljuje svoj križev pot skozi vsa stoletja.

FRANC SODJA

Blagoslovitev novih prostorov na Repentabru

Nedelja 9. marca bo ostala globoko zapisana v spominu vseh prisotnih, še posebno župljanov Repentabra. Ta dan je bilo uradno odprtje in blagoslovitev obnovljenih zgradb na tem kraju.

Del obnovljenih prostorov pa je doživel še posebno slovesnost, bivša mežnarija je postala nov župnijski dom. Župnijski dom je bil poimenovan po Emilu Westru ob 40-letnici njegove smrti. Na Repentabru je preživel celih 25 let in to v enem najtežjih obdobjih, od leta 1921 do 1946. Bil je zelo priljubljen med ljudmi. Kljub meščanskemu poreklu je znal živeti preprosto s svojim preprostim ljudstvom. Bil je goreč tako za božjo hišo, kakor očetova tj. zvestoba narodni biti. Iz njegovega življenja je znano, da je kot samostojen kaplan v Pregari pred prvo svetovno vojno prvi uvedel v to cerkev slovensko petje (katerega je celo sam učil) in slovensko besedo. V obdobju fašističnega nasilja je bil večkrat zasliševan. Nikdar pa ni odstopil od svojih načel. V obdobju druge svetovne vojne je rešil vas pred požigom.

Slovesnost se je začela ob štirih popoldne s sv. mašo, ki jo je daroval tržaški škof Bellomi. Ob njem so somaševali škofov vikar za Slovence dr. L. Škerl, salezijanski predstojnik iz Ljubljane Anton Košir z nekaterimi svojimi sobraty in dekan Franc Vončina. Prisotnih je bilo še veliko slovenskih tržaških duhovnikov, še posebno msgr. Marijan Živic, ki je leto dni kot kaplan preživel z bolnim g. Westrom.

Gospod škof je v svojem govoru poudaril pomen župnijskih prostorov. V teh prostorih naj nastaja nova kvaliteta življenja, strpnosti, bratstva in miru. Še posebej je poudaril, da potrebuje vsaka kraška hiša tudi večjo hišo, božjo hišo, v kateri se bodo vsi srečevali kot ena družina. Med mašo sta pela ženski zbor »Repentabor« in mladinski zbor »Zvonček«, katerega je spremljal ansambel mladih fantov pod imenom Burja.

Po maši se je slovesnost nadaljevala pred obnovljenimi prostori. Kljub hladnemu vremenu se je zbralo izredno veliko ljudi. Na slovesnost so bili povabljeni tudi predsedniki Nadzorništva za spomeniško varstvo v Trstu, repentabor-ske občinske uprave, predstavniki drugih ustanov, ki so denarno podprle to obnovo, Kraške gorske skupnosti, Hranilnice in posojilnice na Opčinah, Tržaške kreditne banke, Tržaške hranilnice, tržaških slovenskih skavtov, ki so organizirali denarno akcijo, in Duhovske zveze.

Vsem ustanovam se je uradno zahvalil župnik Tone Bedenčič, pod čigar vodstvom so vsa ta dela bila izvršena, s simbolično podelitvijo šopkov nageljnjev. Pri slovesnosti so sodelovali domači zbori, tako otroški, ki ga je vodila Loredana Guštin, kakor mladinski in ženski pod vodstvom g. Bedenčiča. Povezoval je Franko Guštin.

Lik duhovnika Westra je podal domači župnik. Recitacije sta izvedla Andrej Pisan in Wilma Purič. Walter Milič je spregovoril v imenu gospodarskega sveta, Nada Grisonič v imenu uporabnikov tega doma in Karlo Guštin v imenu vseh, ki so g. Westra poznali. V imenu občinske uprave je spregovoril še župan Colja, ki je podčrtal pomen Repentabra kot celote in obvezo celotne skupnosti, da Repentabor ostane živ spomenik.

Slavje se je nato za vse nadaljevalo ob bogati zakuski, ki so jo pripravili župljani.

T. B.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV V TRSTU

priređi revijo otroških in mladinskih zborov

PESEM MLADIH

v nedeljo 23. marca ob 17. uri
v Kulturnem domu v Trstu

Msgr. Štefan Sissot - zlatomašnik

Tržaški škof Fogar je 28. marca 1936 posvetil skupino novomašnikov, med zadnjimi sedanje rojanskega župnika Štefana Sissota. Letos praznuje torej 50 let mašništva.

Zlatomašnik se je rodil 10. februarja v kraju Verteneglio v Istri. Med vojno je izgubil očeta. Zanj se je zavzel stari oče, da je mogel v šole. Obiskoval je malo semenišče v Kopru, bogoslovje pa v Gorici.

Že čez dober mesec po novi maši ga je škof Fogar poslal v Šmarje pri Kopru. Sam pripoveduje, da je škofu povedal, da ni primeren za slovensko župnijo, ker ne pozna jezika. Škof pa ni poslušal ugovora: »Toliko let si hodil v šolo in si se navedil, kako se je treba učiti. Vzemij slovensko slovnico in pojdi!« Poslušal je škofov ukaz in se kmalu dobro priučil slovenskega jezika. V župniji je ostal 12 let. Preživel je težke vojne čase, branil ljudi pred represalijami fašistov in Nemcev. Ljudje so mu še vedno hvaležni in se radi srečajo z njim, čeprav je minilo že skoraj 40 let.

Šmarje je zapustil 15. februarja 1948. Škof Santin ga je nastavil za duhovnega pomočnika v tržaški glavni bolnišnici in je tam ostal do konca septembra 1951. Sam pravi, da so bila to zanj najlepša leta.

V Rojan je prišel 1. oktobra 1951. Sprva je bil upravitelj župnije, od 29. maja 1953 pa je bil redni župnik. Služba župnika na jezikovno mešani župniji je vedno težka. Kot pravi duhovnik se je vsa

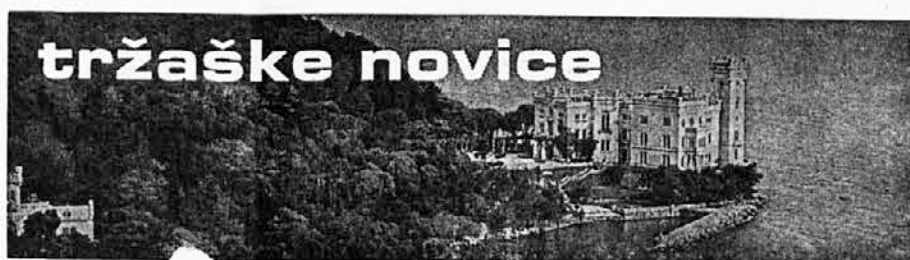
leta trudil, da bi bil pravičen in dober do slovenskih vernikov. Do svojih pomočnikov-kaplanov je bil vedno širokogruden. Gradil je na zaupanju, da pač vsak vrši svoje delo po vesti.

V teh letih se mu je posrečilo, da je prenovil župnijsko cerkev. Zunaj in znotraj je dobila »novo obleko«. Uredil je ogrevanje cerkve. Prizidal je ob zakristiji prostore za župnijski urad. Poskrbel je za kapelo za maševanje v zimskih mesecih. Priznan tržaški kipar je izdelal postaje križevega pota v reliefu. Enolična stekla v cerkvenih oknih so zamenjala umetniška barvna stekla. Cerkev je postala bolj privlačna. Predelati je dal cerkvene klopi. Poskrbel je za temeljito obnovo orgel in še marsikaj drugega. Posrečilo se mu je tudi zgraditi oratorij za zbiranje mladine in kupiti hišo za sestre uršulinke, ki skrbijo za otroke in žensko mladino. Verjetno je tega najbolj vesel, da je dobil redovnice v župnijo.

Ob svojem zlatem jubileju g. župnik Sissot lahko mirno gleda v preteklost, ker je dobro uporabljal svoje talente v korist župnije. Tudi slovenski verniki se z njim Bogu zahvaljujemo za vse dobro, ki ga je z božjo pomočjo naredil in ko je stalno gradil mostove medsebojnega razumevanja. Naj mu dobri Bog ohranja moči, da bo mogel še dolgo voditi rojansko župnijo!

Stanko Zorko

Širite „Katoliški glas“

I. svetovni dan mladine

Zamisel za praznovanje I. svetovnega dneva mladine je prišla iz Vatikana. Po dobro uspelem množičnem srečanju mladih, ki je bilo na oljčno nedeljo lani v Rimu, je papež Janez Pavel II. izrazil željo, da bi se podobne slovesnosti še nadaljevale.

Tako bo letos mladina praznovala ta svoj prvi svetovni dan doma, okrog svojih škofov. Ob tej priložnosti naj bi se poglobila v vsebino lanskega papeževga pisma mladim in se tako bolje pripravila na praznovanje spomina Kristusovega trpljenja in vstajenja.

Ob tem velja spomniti, da imamo Slovenci še en pozornosti vreden dokument in sicer Pismo slovenski mladini nadškofa Suštarja, v katerem načena pereče vprašanje vrednot v našem svetu. Oba dokumenta sta lahko odlična pripomočka pri katehezi za mlade po župnijah in drugih organizacijah.

Naj tu mimogrede omenimo, da so skavti SZSO v Trstu že ubrali to pot in pripravili pod pokroviteljstvom duhovnih vodij tri duhovne obnove za tri različne starostne stopnje svojih članov. Dve, ki sta že bili preteklo soboto in nedeljo, sta zelo dobro uspeli.

Tržaški škof Bellomi si je praznovanje v Trstu zamislil v obliki treh srečanj za celotno škofijo (tudi za Slovence). Prvo naj bi potekalo v stolnici sv. Justa v petek 21. marca ob 20. uri v obliki spokorne pobožnosti s priložnostjo za spoved.

Naslednji sestanek pa bo na oljčno nedeljo, 23. marca, ko naj bi se tržaška mladina zbrala na trgu Vico in v procesiji krenila proti stolnici, kjer bo maševal g. škof. Bogoslužju pa bo sledila še simbolična socialna in »politična« gesta: nekaj manjših skupin se bo podalo k raznim političnim predstavnikom v našem mestu (župani, pokrajinski predsednik, predsednik deželnega sveta), predstavniki nekaterih večjih nekatiških verskih skupnosti in še v nekatere kraje trpljenja in osamljenosti (dom za ostarele, zapori itd.). Vsem bodo šafete ponesle v dar oljčno vejico kot znamenje miru in ljubezni. Omeniti je tudi treba, da se bosta dve delegaciji podali v Breg k dolinsvemu županu Svabu in na Kras k repentaborskemu županu Colji.

Tretje srečanje pa bo na sam veliki petek, ko bosta na vrsti dva križeva pota: eden za slovensko mladino na Repentabru, drugi pa v mestu za italijansko mladino. Slovenski križev pot prireja kot običajno naša SZSO in bo letos krenil od gostilne Furlan proti svetišču na griču. Duhovno srečanje pa je odprto vsem in hoče biti le skromna usluga slovenski mladini pri nas. Podrobnejši podatki o treh pobudah so med obvestili.

Zamisel našega škofa je vsekakor zanimiva. Zal pa načena ponovno vprašanje, kakšno naj bo na verskem področju sodelovanje med Slovenci in Italijani in v kolikšni meri. Tu se pa odpira novo poglavje, o katerem bomo spregovorili kdaj drugič.

I. SVETOVNI DAN MLADINE

Petek 21. marca ob 20. uri

Spokorna pobožnost pri Sv. Justu ob prisotnosti g. škofa.

Nedelja 23. marca

9.45 zbiranje na trgu Vico
10.30 somaševanje z g. škofom pri Sv. Justu.

Veliki petek 28. marca ob 20.30

Križev pot, ki ga prireja Slovenska zamejska skavtska organizacija. Zbiranje ob 20. uri pri gostilni Furlan na Repentabru.

Jehove priče

»Jehove priče« so si v Trstu kupile nekdanjo kinematografsko dvorano »Aurora«, v kateri bo prostora za 800 poslušalcev. S pravim delom bodo pričeli v dvorani, ko bodo opravljena vsa obnovitvena dela. Vsekakor so pa v dvorani že imeli sveto-pisemsko (biblično) predavanje. Pri tem sestanku je govornik opozoril na zelo važno dejstvo: Kakor je razvidno iz bibličnih prerokb, je to čas, ko bo Bog pometel z vsemi človeškimi vladami, ki ne morejo ustvariti pravega miru in gotovosti in bo spremenil zemljo v raj, v katerem bodo ljudje lahko za vedno živeli brez vojn, nacionalnih ločitev in podobno. Kje je vse to zapisano v Svetem pismu ali bibliji, kakor cni pravijo?

Bazovica

Obnovitvena dela v naši cerkvi gredo proti koncu. Cerkev bo s tem veliko pridobila na lepoti in umetniški vrednosti. Vsa župnijska skupnost je do sedaj hvalevredno sodelovala in s tem veliko pomagala pri zelo visokih stroških. Prepričani smo, da bo tako še naprej. Hvaležni smo tudi deželni upravi, ki je obljubila znaten prispevek za obnovitvena dela. Naj dobri Bog podari vsem številnim darovalcem svoje duhovno bogastvo, zlasti še o veliki noči!

Marijan Živic, župnik

Devin

Umrli je princ Rajmund Thurn und Taxis. V devinskem gradu je v ponedeljek 17. marca ob zori umrl v starosti 79 let princ, ki je bil znan po vsej zahodni Evropi. Obvladal je številne jezike in se posvečal raznim kulturnim dejavnostim. Med drugim je dal pobudo za ustanovitev Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu, kateremu je tudi dal v uporabo del grajskih poslopj. V njegovem gradu so potekali seminarji o nemškem pesniku Rilkeju. Leta 1979 je bila v gradu predstavitev faksimilirane izdaje italijansko-slovenskega slovarja Gregorja Alassia da Sommaripa, ki je prav v Devinu nastal na začetku 17. stoletja.

Pokojni princ je veljal za dobrega človeka in velikodušnega mecena; zavzemal se je za ekumenizem na cerkvenem področju; na političnem pa se je ogreval za evropsko federalistično gibanje. V zakonu z Zofijo Grško, od katere pa se je kasneje ločil, je imel sina Aleksandra. Žena in sin živita v Parizu.

★

Čestitke

Slovski dom v Bazovici iskreno čestita

PETRU MOČNIKU

ob uspešno opravljeni diplomii na pravni fakulteti tržaške univerze. Pridružujejo se pevci in pevke Tržaškega mešanega zbora ter prijatelji. Slednji čestitajo tudi novi doktorici

SILVANI GLAVIC

Z GORIŠKEGA

Cankarjev »Kurent« v Gorici

V soboto 22. marca bo v Katoliškem domu v Gorici gostovala gledališka skupina oder OBACE s Koroške. Predstava bo zjutraj ob 10.30 in je namenjena dijakom slovenskih višjih šol na Goriškem. Vabljeni so ševeda tudi vsi ljubitelji gledališke umetnosti. Gostovanje prireja Zveza slovenske katoliške prosvete.

Oder OBACE, kar pomeni abeceda, se bo predstavil s Cankarjevim »Kurentom« v dramatizaciji Marjana Beline. Na Koroškem so Cankarjevo delo uspešno uprizorili v mestnem gledališču v Celovcu 8. decembra lani ob 110-letnici rojstva Ivana Cankarja. To je bila tudi krstna izvedba, saj te dramatizacije še ni uprizorilo nobeno slovensko gledališče.

V režiji Francija Končana nastopajo mladi igralci, gimnazijci in člani odra Mladje, ki so pristopili k novo ustanovljenemu odru OBACE.

Sovodnje ob Soči

V priredbi ženskega odseka KD Sovodnje je v nedeljo 9. marca v tamkajšnjem Kult. domu potekel prosvetni večer pod naslovom »Ljubzen ogenj je« v počastitev Dneva žena, ki se kot znano, praznuje 8. marca.

V pozdravnem govoru je na začetku sporeda predsednik društva Slavko Tomšič iznesel nekaj misli o vlogi, ki jo ima sodobna žena na vseh poljih življenja, zlasti v družinskem, pa tudi v javnem, na našem manjšinskem področju pa še v zvezi z ohranitvijo naše narodnostne skupnosti. Zato je tak kulturni večer skromna zahvala za vse tisto požrtvovalno delo, ki ga naša žena opravlja tako doma kot na delovnem mestu.

Po teh besedah so malčki v narodni noši vsem v dvorani prisotnim ženskam poklonili vejico mimoze, nakar se je začel razvijati program, ki so ga odprli gojenci Glasbene Matice iz Sovodenj iz izborom narodnih melodij. Na klavir sta igrali Majda Klemše in Damjana Čavdek, na harmoniko pa Magda Tomšič in Erika Pelicon.

V drugem delu prireditve je bila osrednja točka recital »Ljubzen ogenj je«, ki

so ga podali člani dramskega odseka KD Sovodnje. Recital je vseboval 15 odlomkov, ki so se v glavnem nanašali na mater in otroka. Najbolj pretresljivi so bili tisti o »Otroku« in »Balada o nerojenem otroku«. Gnil je tudi odlomek »Njena podoba«, ki ga je napisal mojster slovenske besede F. Prešeren.

V recitalu so sodelovali Sonja in Majda Pelicon, Vilko, Aleš in Nadja Fajt, Alenka Florenin, Patricija Batistič in Vilma Butkovič. Igrali pa so Valter Ferfolja na harmoniko, Tatjana Cotič na violino, Florenca Ožbot, Erika Zavadvav in Tanja Pelicon pa na klavir. Pri vsej uprizoritvi se je poznala večša roka režiserja, ki je prišla do izraza tudi pri sceniski priredbi. - R. D.

Gabrje

V nedeljo 9. marca so v Gabrjah proslavili Dan slovenske kulture. KD Skala je v svojih prostorih priredilo v zvezi s tem dnevom Prešernovo proslavo, ki jo je odprl dekliški zbor Rupa-Peč pod vodstvom Marjanke Čevdek z uvodno pesmijo, nato pa je društveni predsednik Bernard Florenin spregovoril o pomenu tega praznika.

Letos je poteklo že 186 let od pesnikove smrti. Njemu se imamo mnogo zahvaliti, da je slovenski jezik dosegel tako pomembno mesto med drugimi narodi. Zato ga moramo skrbno čuvati. Govornik je to priložnost izrazil tudi za omembo narodnostnih pravic slovenske skupnosti v Italiji, ki jih oblast še vedno ni uveljavila.

Po govoru je znova zapel zgoraj omenjeni zbor, čemur so sledile recitacije Prešernovih pesmi, ki so jih podali osnovnošolski otroci in srednješolci iz Gabrja. Nastopili so Alenka Černic, Vesna in Igor Čušut, Igor Florenin in Sebastijan Menis.

Kulturni program je zaključil tamburaški zbor KD »Fr. Prešeren« iz Boljunca pri Trstu. S svojim izvajanjem je osvojil občinstvo. Nudil je izbor slovenskih, dal-matinskih, ruskih, grških melodij.

Pohvaliti moramo pobudo KD Skala, da je na omenjeno kulturno prireditve povabilo zbor iz Rupe-Peči ter ansambel iz Boljunca, saj se s tem krepi kulturno oplajanje, prisotnim pa se nudi bogastvo slovenske pesmi in besede. Prav tu lahko prideta naša kultura in omika do pravega izraza, in prav to je tudi smisel Dneva slovenske kulture. Zato naprej po začrtani poti. - R. D.

Izlet na Dunaj

Dijaki slovenskega učiteljskega »S. Gregorčič« smo se letos odločili, da si bomo na šolskem izletu ogledali avstrijsko prestolnico Dunaj. Ze večkrat smo si to zaželeli, a iz raznih vzrokov se nam ta želja ni izpolnila.

V torek 4. marca smo končno odpotovali z avtobusom izpred šole. V poznem popoldnevu smo prispeli h Gospe Sveti pri Celovcu in si tam ogledali znamenito cerkev. Zal nam ni uspelo videti vojvodskega prestola, ker je bil pokrit zaradi slabih vremenskih razmer. Proti večeru smo prišli na Dunaj.

Drugo jutro smo se že navsezgodaj odpravili na ogled znamenitega gradu Hofburg, ki je bil zimska rezidenca avstrijskih vladarjev. Našo pozornost so pritegnili tudi univerza, parlament, Rathaus (mestna hiša), dvorec Belvedere, mestno gledališče in opera. Te zgradbe smo si ogledali le od zunaj, medtem ko smo obiskali tudi v notranjosti cesarske palače Schönbrunn. Hodili smo po velikih sobanah in se nismo mogli načuditi njih lepoti. Pohoštvo, okraski, ogledala, lestenci, vse je bilo prečudovito. Za palačo se je raztezal vrt, a je bil ves pod snegom. Kljub temu smo ga prehodili prav do Gloriete na vzpetini. V naslednjih dneh smo si ogledali še razne muzeje, od katerih omenimo le dva važnejša in sicer muzej tehnike in znanosti ter naravoslovni muzej.

Lep razgled mesta sta nam nudila visoki stolp Donauthurn ob Donavi, ter znano kolo Riesenrad v zabavišču Prater.

Velik del našega časa smo izrabili za ogled stolnice sv. Štefana, ki stoji sredi mesta. Zgrajena je v gotškem slogu, deloma pa tudi v romanskem in baročnem.

Večere smo posvetili raznim zabavam; dvakrat smo namreč šli v diskoteko in da bi prijetno zaključili naš izlet, smo na predvečer odhoda obiskali še tipično gostilno v Grinzingu, kjer smo večerjali ob zvokih živahne harmonike.

Zelo otoplo smo se v soboto 8. marca poslovili od Dunaja in se odpravili proti domu. Med potjo smo si ogledali še mesto Gradec (Graz).

Ves čas našega bivanja na Dunaju nas je spremljalo nestalno vreme, kljub temu pa smo od tega izleta marsikaj odnesli. S tem, da smo si pod vodstvom profesorjev z velikim zanimanjem ogledali najbolj zanimive priče kulture, znanosti in umetnosti v tem mestu, smo brezdvomno obogatili svoje znanje. - III. (M. D.)

